

[Per Federspiel.]

have at vide af hr. Frode Jakobsen, hvad det egentlig er for en udenrigspolitik, han mener Danmark vil kunne føre med så stor effektivitet, når vi står isoleret, for det vil jo blive resultatet. Vi kunne fra denne talerstol fremsætte forskellige erklæringer. Udenrigsministeren, statsministeren, eller hvem det ellers kunne være, kunne foretage forskellige demarcher, men med hvilken virkning? Ingen. Derimod har det sin betydning, at vi inden for et europæisk samarbejde kan gøre vore synspunkter gældende og præge de beslutninger, der bliver truffet.

Hr. Frode Jakobsen har ment, at det var farligt at tale om, at Europa skulle tale med én stemme. Nu er det jo en af disse fraser, der som så mange andre, der er draget herind i debatten som noget virkelig betydningsfuldt, ikke skal tages for mere, end den kan stå for. Hvad vil det nemlig sige? Det blev officielt fremført i topmødets communiqué i Haag i december 1969, at et af de politiske mål måtte være, at Europa skulle tale med én stemme. Men samtidig har man foreslået disse konsultationer, de regelmæssige møder mellem de 10 landes udenrigsministre og de løbende møder mellem deres stedfortrædere i Bruxelles. Ville det ikke være ganske overordentlig unaturligt, hvis 10 lande, der sluttede sig sammen om meget væsentlige politiske områder, nemlig hele den økonomiske politik, ikke drøftede politik i al almindelighed, men, hver gang der rejstes et udenrigspolitisk spørgsmål om f. eks. forholdene i Mellemøsten eller Sydamerika, sagde: uh, dette må vi ikke tale om? Det ville være en kunstig og unaturlig form for samarbejde, der måtte udvikle sig på den måde.

Derfor er den eneste mulighed, Danmark har for at gøre de udenrigspolitiske synspunkter gældende, vi fra tid til anden er interesseret i at føre frem og om muligt føre igennem, at vi har et forum, hvor de kan gøres gældende. Dette er indholdet af beslutningen om at føre udenrigspolitiske konsultationer. Der er ikke nogen tale om ensretthed. Der er netop den væsentlige forskel mellem De Forenede Stater, som kun på det økonomiske område er modellen for det europæiske fællesmarked, og Europa, at Europas styrke ligger deri, at vi er en række lande med forskellige kulturer, forskellige

traditioner og til en vis grad også forskelligt politisk udsyn. Alt dette kan bringes i harmoni, således at Europa kan gøre sig gældende over for den øvrige verden, ikke som hr. Frode Jakobsen og hr. Auken mener som en kapitalistisk blok, men som en styrke, der kan virke for bedre forhold i verden og navnlig for fredeligørelse, ikke mindst gennem samarbejdet med USA. Det, der ligger i at tale med én stemme, er, at man forhandler om tingene og søger at give Europa et ansigt udadtil. Hvis hr. Frode Jakobsen mener, at Danmarks ansigt udadtil har nogen som helst indflydelse på udviklingen, tager han fejl.

Lad mig også nævne det sidste punkt, som åbenbart er blevet et udenrigspolitisk, for ikke at sige nordisk-politisk, hovedpunkt i denne debat, nemlig forholdet til Norge.

Der foreligger den socialdemokratiske kryptiske erklæring om, at hvis Norge ikke bliver medlem, foreligger der en ny situation. Det kan man vist ikke bestride. Men hvad ligger der i dette? Skal Danmarks beslutning være afhængig af Norges? Skal Danmark ændre sin forhandlingsform i Bruxelles, stille nye betingelser? Eller vil man overhovedet træde tilbage fra ansøgningen om medlemskab, hvis Norge af en eller anden grund, på grund af folkeafstemningen og afstemningen i stortinget, ikke kan blive medlem?

Dér savner jeg én betragtning: hvad er hensynet til Norge, og hvad er hensynet til Norden? Vi ved, at den svenske regering lægger afgørende vægt på, at Danmark og Norge indtræder i Fællesskaberne. Det er realistisk. Det er ud fra en interesse i, at der fra nordisk side findes et stædet inden for De europæiske Fællesskaber med hele den dynamiske udvikling, som finder sted dér. Lad os nu tænke os, at Norge af en eller anden grund faldt fra. Ville det så være en nordisk interesse, at Danmark bakkede ud? Aldeles ikke. For Norges vedkommende ville nøjagtig det samme synspunkt som det svenske gøre sig gældende. Det ville være en norsk interesse, at Danmark holdt fast alene af den grund, at Norge antagelig så om nogle få år alligevel ville træde ind, på samme måde, som det er min overbevisning, at Sverige, inden der er gået så forfærdelig mange år, vil blive medlem af De europæiske Fællesskaber. Med andre ord: jeg efter-